ÖĞRENCİ
gençlik

Sayı: 8 ● Şubat 1976

Halkın başına belâ kesilen, yaşamı zehir eden, yolsuzluğu, sahteciliği devlet politikası yapan, eli kanlı:

"İhanet Cephesi" işbaşında kalamaz

10 aydır halkın başına belâ kesilen MC hükümeti, yıkılışını geciktirmek için yurtseverleri çeşitli yollardan sindirmeye çalışıyor. Saldırı, tehdit, sürgün, kıyım, cinayet ve provokasyon, halk düşmanı hükümetin resmî politikası haline geldi. 10 ay içinde polis ve komando işbirliği ile öldürülen yurtseverlerin sayısı 50'yi aştı. Bozitler, artık küçük-büyük, kız-erkek, sosyal-demokrat-sosyalist ayırımı yapmıyorlar. Kurtlar gibi ulumayan herkese uluorta saldırıyor, kan döküyorlar.

MC HÜKÜMETİ, HALKIMIZ İÇİN TEHLİKE KAYNAĞIDIR

Hükümetin, cinayetleri destekleyen politikasına karşı her kesimde tepkiler büyüyor. Yurdun dört yanından protesto sesleri yükseliyor. Bu yığınsal çıkışlara en son, gözü yaşlı analar da katıldılar. Ankara'da Tandoğan alanında toplanıp, "Katil ikti-dar istifa" diye bağırdılar. Bütün anaları, evlât katillerine karşı birleşmeye, yurtsever güçlerle omuz omuza vermeye çağırdılar.

Hükümet, yalnız politik saldırılarıyla değil, aynı zamanda batakçı ekonomi politikasıyla da ülkeyi yıkımın eşiğine getirdi. Enflasyon, emekçi halkın satınalma gücünü azaltıyor, sofrasındaki lokmayı hergün biraz daha küçültüyor. İşsizlik, pahalılık dayanılmaz bir hal aldı. İşçilerin, durumlarını korumak için başvurdukları grevlere, direnişlere panzerlerle, polis ve komando saldırılarıyla karşılık veriliyor.

Yüzbinlerce işçi, zorla memur yapılmaya çalışılıyor. Hükümetin ve yakın çevresinin yolsuzlukları, kirli işleri aldı yürüdü. Gerici, faşist karması hükümet, artık burjuva yasalarına bile uymuyor. Danıştay'a, Anayasa Mahkemesi'ne ve bütün hukuk kurumlarına savaş açtı.

MC Hükümetinin emperyalizme bağımlı, ulusal çıkarlara

(Arkası 4.de)

MÜFETTİŞLİĞİN BASKILARINA KARŞI TEPKİLER ÇOĞALIYOR

Anti-demokratik Yönetmeliğe ve Müfettişliğin keyfi davranışlarına karşı öğrenci kitlesi direnecektir.

Türkiye'de olduğu gibi, yurt dışında öğrenim gören öğrenciler üzerinde de çeşitli anti-demokratik uygulamalar sürdürülmektedir. Bu uygulamaların en çok yoğunlaştığı kesimlerden biri de Öğrenci Müfettişliğidir.

Birçok arkadaşımızın bursu çeşitli bahanelerle kesilmiştir. Bilimsel çalışmanın gereklerinden doğan süre uzatma istekleri, hemen daima geri çevrilmektedir. Bu arkadaşlara özel dövizsiz öğrenci olma hakkı bile tanınmayarak çalışmaları baltalanmaktadır. Asıl görevi öğrenci arkadaşların sorunlarını çözümlemek olması gereken İngiltere Bölgesi Öğrenci Müfettişliği, öğrencilere karşı son derece sorumsuz, keyfî, kaba davranışlarda bulunmaktadır.

Yurt dışında okuyan öğrencilere uygulanan 1958 tarihli anti-demokratik yönetmelik, günün koşullarına göre yeniden düzenlenmeli, öğrencilere karşı uygulanan baskılara son verilmelidir.

Öğrenci Müfettişliği, varlık nedeninin öğrencilerin sorunlarını çözümlemek, onlara yardım etmek olduğunu bilmeli, öğrencilerle ilişkilerinde daha sorumlu hareket etmelidir.

Öğrencilere uygulanacak her baskının öğrenci kitlesinden gerekli karşılığı alacağı, öğrencilerin demokratik haklarını korumakta kararlı olduğu bilinmelidir.

Eğitim kısıntılarına karşı öğrenciler direniyor

600 bin öğrenci, Hükümet'in eğitim düşmanı politikasına karşı 1 günlük genel boykot yaptı.

NUS'in düzenlediği yürüyüşten bir görünüş

27 Şubat cuma günü, İngiltere'nin dört bir tarafından Londra'ya gelen 20 binden fazla öğrenci, hükümetin eğitim harcamalarında yaptığı kısıntıları protesto etti. Britanya'daki öğrencilerin demokratik kitle örgütü NUS'in yürüttüğü "Eğitim Kısıntılarına Hayır" kampanyasının bir basamağı olan yürüyüş her bakımdan başarılı geçti.

Mitingde, NUS Başkanı Charles Clarke'dan başka, Ulusal Öğretmenler Sendikası (NUT), Ulusal Kamu Görevlileri Sendikası (NUPE) ve İskoçya Sendikalar Birliği (STUC) Gençlik Komitesi temsilcileri de birer konuşma yaparak, öğrencileri haklı mücadelelerinde desteklediklerini açıkladılar. NUS Başkanı, yaptığı konuşmada özetle şunları söyledi:

"Hükümet kapitalist ekonomiyi derinden sarsan krizin yükünü kamu harcamalarında kısıntılar yaparak, emekçilerin sırtına yıkmaya çalışıyor. Eğitim harcamalarında yapılması planlanan 1 milyar sterlinglik (35 milyar lira) kısıntılar, onbinlerce öğrenciyi eğitimden yoksun bırakacak, hemen hemen bütün yüksek öğrenim kurumları, bazı bölümleri ni kapatmak zorunda kalacaklardır. Birçok öğrenim kurumu da kapanma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

NUS'in yürüttüğü bu kampanyayı, diğer kamu kesimlerinde yapılan kısıntılara karşı mücadele eden sendikalarla eylem birliği içinde yürütmemiz gereklidir."

(Arkası 4.de)

DURUM

ÖRGÜTSEL BİRLİĞİ GÜÇLENDİRELİM!

Yurdumuzda egemen güçler ve MC iktidarı, açık faşizme tırmanış çabalarını sürdürüyor. Gün geçmiyor ki işçilere, köylülere, aydınlara, öğrencilere karşı yeni bir saldırı tezgâhlanmasın. Bu saldırılar, yurt dışına da uzanmaya başladı.

12 Mart döneminde, Avrupa'daki işçi ve öğrenci örgütlerinin faşizme karşı yükselen sesleri, o zamanın yönetimini, dünya demokratik kamuoyunda zor durumlara sokmuştu. Egemen güçler, bir daha aynı durumda kalmamak için, yurt dışındaki işçi ve öğrencilere uygulanan baskıları yoğunlaştırıyor. Bu saldırılara ve baskılara boyun eğmemek, örgütlü olarak ve birlikte karşı koymak, ilericilerin önünde duran en somut görev oluyor.

Böylesi bir durumda, kimi bozguncuların, kendi dar grup çıkarları uğruna öğrenci hareketini bölmeye kalkmalarının sorumluluğu büyüktür. Öğrencilerin örgütsel birliğini bölmeye yönelik hareketler, sonuçta faşizm yardakçılarının ekmeğine yağ sürer.

Öğrenci hareketi geçmişte, bölük pörçüklüğün acısını çok çekmiştir. Bölücülerle savaşın önemini kavramıştır. Burjuvazinin "böl ve yönet" politikasını kolaylaştıranlar, günü gelince bunun hesabını vermek zorunda kalacaklarını akıllarından çıkarmamalıdırlar.

İngiltere'deki Türkiyeli öğrencilerin tek demokratik kitle örgütü olan İTÖF, emperyalizme ve faşizme karşı olduğu gibi, bölücülere, bozguncülara karşı verdiği mücadeleyi de bugüne dek olduğu gibi, aralıksız olarak sürdürecektir.

gençlik

Yabancı öğrencilere uygulanan ayırıma son verilmelidir

Britanya Hükümetinin, yabancı öğrencilerin üniversite borçlarını yeniden arttırmasına karşı tepkiler büyüyor.

Eğitim konusunda 1967 yılında başlayan ayırımcı politika, 1975-76 döneminde 70 poundluk bir artışla pekiştirilmiş ve yabancı öğrencilerin harçları 320 pounda çıkarılmıştır. Hükümet bu ücreti 1976-77 döneminde 416 pounda çıkarmayı kararlaştırmıştır. Alınan bazı bilgilere göre, üniversite harçlarının 1977-78 döneminde 2080 pounda yükseltilmesi düşünülmektedir.

Birçok üniversitede yabancı öğrenciler komiteler kurarak, İngiliz öğrencilerle elele bu ayırımcı politikaya karşı direnmektedirler. Birmingham, L.S.E., City, Loughborough üniversitelerinde başarılı örgütlenmeler ve eylemler ortaya konmuştur. İTÖF'ün de üyesi olduğu Yabancı Öğrenci Örgütleri Koordinasyon Komitesi (CCOSO) ile Ulusal Öğrenci Birliği (NUS), ortaklaşa bir eylem programı hazırlamışlardır. Eğitim harcamalarındaki kısıntılara karşı NUS'in yürüttüğü kampanyayla örgülü olarak, "Yabancı Öğrenciler Kampanyası" da yoğun bir kitle çalışmasıyla sürdürülmektedir. 12 martta bütün Britanya yüksek öğrenim kurumlarında, İngiliz öğrencilerin de katılacağı "Yabancı Öğrenciler İçin Eylem Günü" ilân edilmiş ve Londra'da bir miting düzenlenmiştir.

İTÖF de öteden beri, öğrencileri bölmeyi amaçlayan bu ayırımcı uygulamalara son verilmesi için mücadele etmektedir. Şubat ayında özel bir bülten çıkararak Türkiyeli öğrencileri aydınlatan İTÖF, bütün arkadaşları 12 Mart "eylem günü"ne ve protesto yürüyüşüne aktif olarak katılmaya çağırmıştır.

★

12 Mart Yürüyüşüne Katılalım!

Toplanma yeri:
ULU, Malet Street WC1
Toplanma Saati: 13.30
Metro: Goodge Street

Gençliğin merkezî örgütlenmesi yolunda önemli bir adım:

İlerici Gençler Derneği Kuruldu

Yurdumuzda uzun bir süredir gençliğin örgütsel birliğini sağlayacak bir örgütlenmenin gereksinmesi duyuluyordu. İstanbul'da bu yılın başlarında kurulan İlerici Gençler Derneği, bu konuda umut verici bir başlangıçtır. Faşist baskıların yoğunlaştığı günümüzde, ilerici gençliğin örgütsel ve eylemsel birliği her zamankinden fazla önem taşımaktadır.

İlerici Gençler Derneği yöneticileri, örgütün kuruluş amacını şöyle açıklıyor:

"Amacımız, tüm ilerici, demokrat, yurtsever, devrimci gençleri, faşistlere ve bozgunculara karşı tek bir örgütün çatısı altında birleştirmektir. Gençliğin örgütsel birliği hemen ilk aşamada sağlanmasa bile, eylem birliği mutlaka sağlanmalıdır. Bu konuda sosyalist, demokrat solcu, sosyal demokrat ayırımı yapmadan, tüm ilerici gençlik kesimleriyle karşılıklı görüşmeye hazırız...

Hedefimiz, tek bir yığınsal merkezî gençlik örgütüdür. Yolumuz işçi sınıfının yoludur. Bu yolda elele, omuz omuza yürümek için tüm ilerici gençleri, saflarımızı sıklaştırmaya çağırıyoruz."

"KADINLAR YILI"NIN ARDINDAN...

Birleşmiş Milletler Örgütü tarafından "Dünya Kadınlar Yılı" olarak ilân edilen ve bütün dünyada kadın hakları için verilen savaşımın ileri boyutlara ulaştığı 1975 yılını geride bırakmış bulunuyoruz.

Neden "Kadınlar Yılı"?

Sosyalist ülkelerin dışında dünyanın hiçbir ülkesinde, en ileri burjuva demokrasilerinde bile kadın sorunu tam anlamıyla çözümlenmiş değildir. Kapitalist düzen, kadınlara ne politik, ne ekonomik, ne de toplumsal alanlarda lâyık oldukları yeri vermemektedir. En başta kadın erkek eşitliği sağlanamamıştır. Örneğin emekçi kadınlar, fabrikada, büroda ya da tarlada erkeklerle aynı işi gördükleri, eşit değerleri ürettikleri halde, erkeklerle eşit ücreti alamamaktadırlar. Ayrıca, kadınların, kadın olmalarından gelen birtakım sorunları da vardır.

Çözüm bekleyen bu sorunlara dikkati çekmek, hükümetleri resmî ve özel kuruluşları bu sorunların çözümlenmesinde harekete geçirmek için 1975 yılı "Dünya Kadınlar Yılı" olarak ilân edilmiştir.

Dünyada "Kadınlar Yılı"

Dünyanın bütün ülkelerinde "Kadınlar Yılı", kadın hareketleri açısından çok canlı geçti. Kadın haklarını savunan tüm ilerici örgütler, kuruluşlar, sendikalar, çeşitli eylemlerle bu yılın başarılı geçmesi için çalıştılar. Uluslararası, ulusal ve bölgesel toplantılar, seminerler düzenlendi. Kadın hakları konusunda çeşitli yazılar, kitaplar yayımlandı. Bu eylemler sırasında yalnızca kadın hakları savunulmakla kalmadı, "Kadınlar Yılı"nın belgileri olan "Barış, Eşitlik ve Toplumsal İlerleme" konuları da işlendi. Bu belgiler yığınlara yayıldı. Bu konuda, Birleşmiş Milletler Örgütü tarafından haziran ayında Meksika'da "Kadınlar Konferansı" düzenlendi. Bundan başka, kadınların barış ve silahsızlanma hareketindeki yeri üzerine mayıs ayında New-York'da büyük bir toplantı yapıldı.

"Kadınlar Yılı"nın en büyük ve en önemli uluslararası eylemi ise, 20-24 ekim tarihleri arasında Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin'de yapılan "Dünya Kadınlar Kongresi" oldu. 103 ülkeden 117 kadın örgütünü çatısı altında toplayan Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu tarafından düzenlenen kongreye, 137 ülkeden 2000'i aşkın delege, gözlemci ve konuk katıldı. Kongrede, kadınların kurtuluşunun ancak tüm halkların sömürüden kurtuluşu ile mümkün olacağı vurgulandı. Kongre, tüm dünya kadınlarına, demokratik ve barışsever kamuoyuna yapılan bir çağrıyla sona erdi.

* Kadınlarımız, 1975 yılında Enternasyonal Dayanışmada Ve faşizme Karşı Verilen Savaşımda Yerlerini Aldılar. *

Ve Türkiye'de...

1975 yılı, Türkiyeli kadınlar için de bir atılım yılı oldu. Yurdumuzdaki faşist baskılara, MC hükümetinin bütün anti-demokratik uygulamalarına rağmen emekçi yığınların demokrasi savaşımı hızla yükseliyor. Bu hareketin ayrılmaz bir parçası olarak yurdumuzda kadın hakları için verilen savaşım da gelişiyor, ileri boyutlara ulaşıyor.

Fabrikada, tarlada, büroda ve diğer hizmetlerde çalışan kadınlarımız, halkımızın ileri demokrasi savaşımına katılıyor; grevlerde, direnişlerde, toprak işgâllerinde egemen sınıfların baskılarına karşı erkek emekçilerle omuz omuza mücadele ediyorlar. Ülker Bisküvi Fabrikası ve Garanti Bankası'ndaki grevler, Sazlıdere, Söke toprak işgâlleri bu yıl kadın ve erkek emekçilerin birlikte yürüttükleri eylemlerin yalnızca birkaçı.

Yurdumuzda eğitim ve öğretim alanında çalışanların yarısı kadındır. Sayıları 270 bini bulan kadın öğretmenlerimiz, son derece ağır koşullar altında görevlerini yürütmek zorunda kalıyorlar.

İlerici Kadınlar Derneği

1975 yılı, Türkiye'de kadınların örgütlenmesi açısından da önemli bir yıl oldu. Hem kadın haklarını savunmak, hem de kadınların toplumsal yaşama, daha bilinçli ve etkili bir biçimde katılmalarını sağlamak amacıyla, haziran ayında İstanbul'da "İlerici Kadınlar Derneği" kuruldu. Dernek, sanayi kesiminde ve büro hizmetlerinde çalışan kadınları olduğu kadar, ev kadınlarını ve öğrenci genç kızları da bünyesinde toplamaktadır. "İlerici Kadınlar Derneği", kadınların emekçi ve ana olarak haklarının korunması, kağıt üzerinde tanınan birtakım hakların hayata geçirilmesi ve genişletilmesi, kadınları aşağılayan hor gören yasaların kaldırılması yolunda, faşizme, emperyalizme ve her türlü gericiliğe, pahalılığa, işsizliğe karşı, halkımızın barış ve demokrasi mücadelesinin bir parçası olarak çalışıyor. Temmuz ayından bu yana da "Kadınların Sesi" adlı aylık bir gazete çıkartmaktadır.

Avrupa'daki Türkiyeli Kadınlar

Avrupa'daki Türkiyeli kadın emekçiler de "Kadınlar Yılı"nda, dünyadaki ve yurdumuzdaki gelişmelerin dışında kalmadılar. F. Almanya, Belçika, İngiltere, Hollanda gibi ülkelerde çalışan Türkiyeli kadın emekçilerin 2 yıldan beri gittikçe gelişen örgütlenmeleri, geçen yılın ekim ayında Avrupa Türkiye Kadın - lar Federasyonu'nun kurulması ile doruğuna ulaştı. ATKF, Berlin'de yapılan Dünya Kadınlar Kongresi'nde, Avrupa'da çalışan Türkiyeli emekçi kadınların gerçek anlamda tek örgütü olarak, yabancı ülkelerdeki kadınlarımızı temsil etti. ATKF'nin Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu'na üyelik için başvurması da, Avrupa'da Türkiyeli kadınların gelişmekte olan hareketinin uluslararası ilerici kadın hareketi içinde yerini aldığını gösteriyor.

* Vietnamlı kadınlar, 1975'de kurtuluş ve barış için elde silah savaştılar ve utkuya ulaştılar. *

OLAYLAR ● SORUNLAR ● YORUMLAR

BASINDA BUNALIM

Türkiye'de son yıllarda görülen toplumsal uyanışın en somut göstergelerinden biri de, Babıâli basının içine düştüğü derin bunalımdır. Hızlı tiraj kaybı, son bir yılda en yüksek oranlara ulaşmıştır. Tiraj arttırmanın alışılmış yolları olan piyango düzenlemek, apartman katı ve buzdolabı dağıtmak, pehlivan tefrikası yayımlamak, artık burjuva basınının derdine deva olmuyor. Babıâli basını, özel kesimin büyük reklam desteğini arkasına aldığı halde, halk desteğini her geçen gün biraz daha yitirmektedir. Türkiye'de okuyucunun giderek yükselen politik bilinci, burjuva basınındaki bu dramatik tiraj kaybının başlıca nedeni olarak belirmektedir.

Gazeteci Sadun Tanju'nun açıkladığı rakamlara göre, "Cumhuriyet"dışındaki bütün büyük gazeteler, son yıllarda tiraj kaybına uğramışlardır. Düşüş oranı "Tercüman"da %21.3, "Günaydın"da %17.1, "Hürriyet"te %14.7, "Milliyet"te %2.9 olmuştur. AP'nin yayın organı "Son Havadis"in tiraj kaybı ise yarı yarıyadır. (%46.6) Ayrıca, sağ eğilimli 22 küçük gazetenin toplam satışları da 180 binden 144 bine düşmüş, bir başka deyişle bu gazeteler %20 oranında okuyucu kaybetmişlerdir.

Bu rakamlardan da anlaşıldığı gibi, Babıâli basınında özellikle MC Hükümetinin politikasını destekleyen gazetelerin satışındaki düşüş oranı daha yüksektir. Ancak, burjuva basını bütünü ile toplumsal gelişmenin gerisinde kaldığından genel bir bunalım ve tiraj kaybı içindedir. Büyük gazeteler, tiraj kaybından doğan açıklarını sürekli fiyat ayarlamalarıyla karşılamaya çalışmaktadırlar. Fakat bu önlem daha çok okuyucu kaybına yol açarak, içine sıkıştıkları kısır döngüyü arttırmaktadır. Son yıllarda gazete fiyatlarındaki %300 oranındaki artışların bunalımı çözmekten uzak olduğu apaçık ortaya çıkmıştır.

Yerel gazetelerin ve özellikle sendikal yayınların sürümündeki artış ise Babıâli basınının tiraj sıkıntısıyla tam bir zıtlık içindedir. Emekçilerdeki hızlı bilinçlenme, bu tür yayınların daha da politikleşmesini ve yaygınlaşmasını sağlamıştır.

SEZGİN DURU

PTT'DE YABANCI ELİ

Yurdumuzda elektrik sanayiine ulusal çıkarlar açısından bakanların mücadelesi sonunda, 1965 yılında P.T.T. Genel Müdürlüğü'ne bağlı PTT Araştırma laboratuvarı (AR-LA) kurulmuştur. 1967'de bağımsız bir ünite haline gelen AR-LA, telle haberleşme cihazlarının araştırma, geliştirme ve imalatını yapan bir kuruluştur.

AR-LA'da, bir cihazın üretimine planlama ve deneme ile başlanmaktadır. Türkiye'de adı elektrik cihazı fabrikasına çıkmış hiçbir kuruluş, planlama ve tasarlamayı üretim planına koymamıştır. Dünya çapındaki tekellerin Türkiye'de yaptıkları iş üretim değil, montajdır.

AR-LA, kuruluşundan bu yana, sınırlı olanaklarla çalışmasına rağmen, birçok işler başarmıştır. 12,18 ve 24 kanal kapasiteli F.M. telgraf sistemleri, jeneratörler, osilatörler, Güney Radyo-Link Sistemi Tevsiatı, 12 havaî hatlı telefon kuranportörleri bunlar arasındadır. Ayrıca NETAŞ ve Northern Elektrik Firmalarının çeşitli siparişlerini de tamamlamıştır.

1973 yılında Elektronik Sanayii nin kuruluşunu belirleyen bir kararname yayımlanmıştır. Bu kararname maddeleri yakından incelendiğinde, ulusal çıkarlarımıza aykırı, özel kesimi koruyucu ve ulusal elektronik sanayini köstekleyici özü ortaya çıkar. Son aylarda ise AR-LA gittikçe artan anti-demokratik personel uygulamaları ile baltalanmakta ve NETAŞ içinde eritilmeye çalışılmaktadır.

Türkiye'de elektronik sanayii mutlaka bir kamu kuruluşunun önderliğinde kurulmalıdır. Yatırımların yabancıların denetimine bırakılması, yerli teknik elemanların bilgi ve becerilerinden yararlanmayı engelleyecek ve gerçek anlamda bir elektronik sanayii kurulmasını olanak dışı bırakacaktır.

ARİF HANCIOĞLU

kültür ve sanat

"MEHMET BERLİN'DE"

Üç Sanatçımızın Yurt Dışındaki İşçilerin Sorunlarını Yansıtan Başarılı Bir Sergisi:

Batı Berlin'de yaşayan 3 Türk sanatçısı (Mehmet Hanefi Yeter, Mehmet Çağlayan ve Mehmet Aksoy), 6 Eylül 1975 tarihinde Kreuzberg semtinde ortaklaşa bir sergi açtılar. 3 Mehmet'lerin "MEHMET BERLİN'DE" adını taşıyan resim-seramik-heykel sergisi büyük ilgi gördü. Serginin hazırlanmasında Batı Berlin Türkiye Akademikerler ve Sanatçılar Derneği ile Kreuzberg Belediyesi Sanat Dairesi ve "Berlin Festival Haftaları" Komitesi el-ele çalıştılar. Tutucu çevrelerin ve özellikle Hristiyan Demokratların engelleme çabalarına karşın, bu enternasyonal dayanışma, başarılı ürünlerini vermekte gecikmedi. Başlangıçta 9 kasıma kadar proglamlanan sergi, gördüğü yığınsal ilgi nedeniyle 2 ay daha uzatıldı. Verilen bilgiye göre, bugüne dek sergiyi gezen Türk ve yabancı seyircilerin sayısı 30 bini aşmış bulunuyor. Sergi, önümüzdeki günlerde Federal Almanya'nın Bonn, Münih ve Frankfurt kentlerinde de yinelenecek.

M. ÇAĞLAYAN: "İşçi ailesi"

Öte yandan, gerek Batı Berlin basın, radyo ve televizyonunda, gerekse ilerici Türkiye basınında bu serginin olumlu yankıları oldu.

YABANCI İŞÇİLER VE SORUNLARI

Kreuzberg, Batı Berlin'in "yabancı"larla meskûn bir bölgesi... İstatistiklere bakılırsa, bu semtte 40 binden fazla yabancı yaşıyor ve bunların 28 binini Türkler oluşturuyor. Yabancıların böylesine yoğun olduğu bir bölgede, yabancı işçilerin çok çeşitli sorunlarının önem kazanması da doğaldır. Nitekim, "Mehmet Berlin'de" sergisinin düzenlenmesine Kreuzberg'deki yerel kuruluşların yardımcı olması da bunu gösterir.

Batı Berlin Türkiye Akademikerler ve Sanatçılar Derneği'nin de sergi kataloğunda belirttiği gibi, yabancı işçiler genellikle toplumsal yaşamın her kesiminde haksızlık, eşitsizlik ve adaletsizlikle karşılaşmakta, demokratik ve ekonomik hakları sınırlanmakta, işten atılma, sınır dışı edilme gibi tehditlerle sömürüye boyun eğmeye zorlanmaktadırlar. Bütün bunlardan başka, kültürel çalışmaların da tamamen dışındadırlar. Örneğin Türkiyeli İşçiler için, boş zamanlarında gidebilecekleri, kendilerini geliştirebilecekleri ve eğlence gereksinmelerini karşılayabilecekleri tesisler bulunmamaktadır. Böylesi bir ortamda yaşayan sanatçıların da kuşkusuz ezilen ve sömürülen yurttaşlarına karşı görevleri, sorumlulukları vardır.

● MEHMET H.YETER

1947'de Gümüşane'nin Bayburt ilçesinde doğdu. 1967-72 yılları arasında ressam-şair Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun yanında, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde resim ve gravür öğrenimi gördü. 1970'de Paris'te Güzel Sanatlar Akademisi'ne devam etti. 5 yıldan beri Berlin Güzel Sanatlar Okulu'nda Prof. Lemcke'nin yanında çalışmaktadır. 1969 yılında Adapazarı'nda ilk sergisini açtı. İlk sergisinden bu yana yurt içinde ve dışında çeşitli resim sergilerine katılmıştır.

● MEHMET ÇAĞLAYAN

1943 yılında Antalya'nın Turunç kasabasında doğdu. 1963-67 yılları arasında İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda Hakkı Karayiğitoğlu'nun sınıfında, seramik öğrenimi yaptı. 1970'den beri Batı Berlin'de yaşamaktadır. 1971-75 yılları arasında devam ettiği Berlin Devlet Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Seramik Bölümü'nü "usta öğrenci" olarak bitirmiştir. Bugüne dek İstanbul, Iran ve Batı Berlin'de üç sergiye katıldı. 1967 yılında düzenlenen "Uluslararası İstanbul Gençlik Kültür Festivali"ne katıldı.

● MEHMET AKSOY

1939'da Hatay'in Yayladağı ilçesinde doğdu. 1961-67 yılları arasında, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde Prof. Şadi Çalık'ın yanında heykeltıraşlık öğrenimi gördü. Daha sonra İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde Asistan olarak çalıştı. 1970 yılında öğrenimini Londra'da sürdürdü. 1971'den beri Batı Berlin'de yaşıyor ve Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda çalışıyor. Türkiye Akademikerler ve Sanatçılar Derneği başkanıdır. 1963 yılından beri katıldığı yontu sergilerinde çeşitli ödüller kazanmıştır.

M. H. YETER: "Haykırış"

"Mehmet Berlin'de" sergisi bu sorumluluğun kesin damgasını taşıyor. Katalogdaki "Sanatçıların Önsözü", 3 Mehmet'lerin, bu toplumsal ve tarihsel sorumluluğu çok iyi kavradıklarını kanıtlamaktadır:

"...Yabancı işçiler hergün işe giden, üreten, kurulu makinalar olarak değil de, içinde bulundukları toplumsal üretim ilişki ve çelişkileri içinde yaşayan insanlar olarak önümüzde durmaktalar ve sanatçının sorumluluğu ve görevi de bu çelişkileri görmek, eseri ile görünür hale getirmekle başlar."

YAPITLARDAN BİR DEMET

Sanatçılarımız gerçekten de bu söylediklerine uygun ürünler koymuşlar ortaya. Mehmet'lerin, yapıtlarına seçtikleri adlar bile, bunların toplumsal içerikleri konusunda okurlarımıza zengin çağrışımlar yaptıracak niteliktedir. İşte ressam M. Hanefi Yeter'den birkaç örnek:

"Ucuzluk", "Sokak Satıcıları", "Polis ve Yürüyenler", "Gösteri Yürüyüşü", "Bir Hazin Hürriyet", "Daima Çoğalacağız", "Haykırış", "İşsizler", "Hep Beraber Daha da Kuvvetleneceğiz", "Gelecek Bize Ait"...

M. Çağlayan'ın seramik çalışmalarından birkaç örnek:

"Bir Köylü Başı", "Anadolu Kızı", "Okuyan Çocuk", "İşçi Ailesi"...

Ve, birkaç örnek de yontucu M. Aksoy'dan:

"Anadolu'dan Bir Köylü Portresi", "Dur. Böyle Gelmiş, Böyle Gitmeyecek!", "Toplantı", "İşsiz", "Kısa Dalga Dinleyenler", "Yürüyüş", "El Kapılarına Doğru", "Akarbantta Bir Kız İşçimiz", "Halk Ozanı", "Safları Sıklaştırın Çocuklar!"

SERGİNİN KATALOĞU

"MEHMET BERLİN'DE" sergisinin 228 sayfalık kataloğu, başlı başına bir "sanat yapıtı" niteliğindedir. Almanca ve Türkçe basılan katalogda, 3 Türk sanatçısının röprodüksiyonları ve fotoğrafları yanı sıra, Türkiye'nin Osmanlı döneminden bu yana geçirdiği ekonomik ve kültürel gelişmeleri içeren kronolojik bir tarihçe yer alıyor. Bundan başka, Türkiyeli işçilerin Avrupa'ya hangi ortamdan geldiklerini göstermek için Mahmut Makal'ın "Bizim Köy" adlı ünlü yapıtından kimi bölümler kataloğa aktarılmış. Anadolu'dan çarpıcı fotoğraflarla Alman kamuoyuna sunulan bu bölüm, bir bakıma "Türkiye'den İnsan Manzaraları" niteliğini taşıyor. Kataloğun öteki bölümlerinde ise, Almanya'da çalışan Türk işçilerinin yaşama ve çalışma koşulları ile eğitim, kültür, sağlık konut durumları hakkında somut bilgiler veriliyor.

Özellikle yabancı okuyucular için her yönüyle çok yararlı bir kılavuz değeri taşıyan bu güzel kataloğun başarısını gölgeleyen en önemli kusuru, yoğun dizgi, dil ve çeviri yanlışlarını içermesidir. Küçük bir dikkatle giderilebilecek bu yanlışlar dışında "Mehmet Berlin'de" Kataloğu, gerek düzeni, gerekse baskısı bakımından göz ve gönül doyurucudur.

SERGİNİN AMACI

"Mehmet Berlin"de sergisinin amacı, Türkiyeli işçilerin sorunlarını Alman kamuoyuna duyurmak ve bu sorunları çözmede, demokratik çev-

(Arkası 4.de)

● M. AKSOY'DAN İKİ YAPIT: "Dur. Böyle gelmiş, böyle gitmeyecek!" ve altta "Yürüyüş"

NOTLAR

■ TÜRK-BULGAR KÜLTÜR ANLAŞMASI

Şubat ayında Sofya'da Türkiye ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasında yeni bir kültür anlaşması imzalandı. 5 yıl süreli anlaşma, iki ülke arasında radyo-televizyon programları değiş tokuşunu ve üniversite öğretim üyeleri arasında karşılıklı işbirliğini amaçlıyorlar.

■ ÖNCÜ KİTABEVİ YAKILDI

İstanbul'da Babiali Caddesi'nde kurulu "ÖNCÜ" kitabevi, geçen ay faşistlerce kundaklanarak yakıldı. Faşist saldırıların ilerici-yurtsever kişilerden sonra kitabevlerine dek uzanması, MC iktidarının bilim ve kültür düşmanlığını belgeliyen en yeni örneklerinden biri. İstanbul'da 55 yayınevi ve kitabevi ortak bir bildiri yayımlayarak bu barbarlığı protesto etti.

■ BARIŞ SAVAŞÇISI ROBESON ÖLDÜ

ABD'nin ünlü zenci sanatçısı, barış ve özgürlük savaşçısı Paul Robeson, 23 ocak 1976'da Filadelfiya'da 77 yaşında öldü. Bütün ömrünü insan hakları savunuculuğuna adayan bu devrimci sanatçıyı, gelecek sayımızda okurlarımıza tanıtacağız.

■ BEDRİ RAHMİ "YILIN SANATÇISI"

Geçenlerde yitirdiğimiz tanınmış ressam ve ozan Bedri Rahmi Eyüboğlu, "Milliyet SANAT DERGİSİ"nin okurları arasında açtığı bir soruşturmada "Yılın Sanatçısı" seçildi. Anadolu halkının dilini ve duygularını yapıtlarında büyük bir ustalıkla nakış nakış işleyen Bedri Rahmi hakkında bir tanıtma yazısını gelecek sayılarımızda sunmaya çalışacağız.

Üniversite giriş sınavları yurt dışında da yapılmalıdır

Üniversite Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÜSYM) Yönetim Kurulu, 1974-75 döneminde yurt dışında yapılan sınavların "güvenilir" olmadığını ileri sürerek, bu yıl Lefkoşe dışında üniversite giriş sınavı yapılmayacağını açıkladı.

Bu kararla, ailesinin yanında çeşitli güçlüklerle öğrenimini sürdürmeye çalışan binlerce emekçi çocuğuna bir darbe daha vurulmak isteniyor. Yurt dışındaki binlerce öğrencinin, büyük masraflara girerek sınavlar için Türkiye'ye gidemeyeceği gün gibi açıktır. Ayrıca Türkiye'de yapılan sınavların ne denli "güvenilir" olduğu, soruların büyük paralar karşılığı alınıp satılmasından bellidir!

Yurt dışındaki bütün öğrencileri ilgilendiren bu karara karşı, Avrupa'daki Türkiyeli öğrenci örgütleri ortak eylemler yürütmeyi planlamaktadırlar. İTÖF bu konuda ilk adım olarak, Batı Berlin Türkiye Öğrenci Birliği'nin önerdiği bir bildiriyi imzalamıştır.

"MEHMET BERLİN' DE"

(Başı 3.de)

relerin desteğini sağlamak... İşçilerimizin çetin yaşam koşullarını yakından tanıyan sanatçılarımız, devrimci sanatın olanaklarından da yararlanarak, sorunlara daha anlayışlı bir yaklaşımın ortamını yaratmaya çalışmışlar.

Mehmet'lerin bu çabasının boşa gitmediğini, serginin yönetmenlerinden Dieter Ruckhaberle'nin şu sözlerinden açık seçik anlıyoruz:

"Türkiye'deki kültürel gelişme bizzat politik-ekonomik sürece bağlıdır. Bu durumda biz, ancak demokratik gelişmeyi destekleyerek kültür alanındaki özgürlük sürecinin hızlanmasına biraz katkıda bulunabiliriz. Şimdi sergileri gösterilecek olan sanatçılar, Türkiye işçi hareketi ile sıkıca bağlıdırlar. 3. Dünya göçün yolunda... Sanatçılar işçi göçünün peşinde. Yüksek endüstrileşmiş bir ülkede sanatçı olarak çalışan heykeltraş Mehmet, ressam Mehmet ve seramik sanatçısı Mehmet -herbiri kendi görünümünden- halka bağlılıktan, geleneklerden ve ilerici bilinç düzeyinden bir sentez buldular. Bu yol, üçünü de politik görüşlerinin üstünde, bizleri, ezilen hemşehrilerin saflarında olmaya götürdü."

NİCE BAŞARILARA...

Mehmet'ler, Batı Berlin'deki ortak sergileriyle çok önemli bir başarı kazandılar. Sanatçı olarak adlarını geniş çevrelere duyurmanın ötesinde, Avrupa'daki işçilerimizin en canlı sorunlarını üstün bir duyarlıkla dile getirerek çok önemli bir toplumsal işlev gördüler. Sergiledikleri yapıtlarla, ister Türkiye'de, isterse Almanya'da olsun, bütün kapitalist ülkelerde ezilenlerin kardeş, ezenlerin düşman olduğunu anlatmaya çalıştılar. Her iki ülkenin emekçilerini, birbirleri ile daha çok sevip anlamaya, ırkçı-şoven yaklaşımlardan ve aşağılayıcı davranışlardan kaçınmaya çağırdılar.

Mehmet'leri, Almanya'dan sonra İngiltere'de de selâmlamak ve başarılarını alkışlamak dileğimizdir.

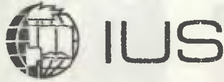
Dost sanatçılara, bundan sonraki çalışmalarında da üstün başarılar dileriz.

Eğitim Kısıntılarına

(Başı 1.de)

İTÖF de, yürüyüşten önce derneklere bir genelge yollayarak, Türkiyeli öğrencileri de eğitim kısıntılarına karşı m ü c a d e l e etmeye çağırdı. Ayrıca, İTÖF yöneticileri yürüyüşe katılarak, İngiliz öğrencileri mücadelelerinde destekledikleri belirttiler.

dünya gençliğinden haberler

17 Kasım'ın 35. yıldönümü dolayısıyla yapılan ÇAĞRI

Bu yıl, uluslararası öğrenci hareketi, dünya barışı ve toplumsal ilerleme için, demokratik üniversite ve öğrenci hakları için, halklarının yanında emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı ilerici öğrencilerin yürüttüğü kararlı ve ardıcıl savaşımın sembolü haline gelen 17 Kasım Uluslararası Öğrenci Günü'nün 35. Yıldönümünü kutlayacaktır.

17 Kasım 1939 da, Nazi istilâsı ve üniversitelerin kapanmasına karşı ayaklanan Çekoslovak öğrencileri, dünya çapındaki antifaşist öğrenci savaşımının hızla gelişmesine itici etkide bulunmuştur. Bu eylemin ayrıcalıklı nitelikleri, 1946 da kurulan Uluslararası Öğrenci Birliği merkezinin Çekoslovakya'nın Prag şehrinde oluşmasına neden olmuştur.

....

Bugün, sosyalist ülkelerin, ulusal kurtuluş hareketlerinin ve kapitalist ülkelerdeki demokratik güçlerin cesur savaşımları ve kazanımları sonucu, soğuk savaş ve askersel çatışma döneminin çökmesi, halkların güvenliği ve işbirliği ve detant(yumuşama) sürecinin derinleşmesiyle, uluslararası öğrenci hareketine yeni ufuklar açılmaktadır. Öğrenciler de bu sürecin geri döndürülmez kılınması için yürütülen mücadeleye önemli katkılarda bulunmuşlardır.

....

UÖB Sekreterliği, öğrencileri ve örgütlerini 17 Kasım'ın 35. Yıldönümünü, halkların savaşımlarına olan bağlılıklarının bilincinde olarak, 17 Kasım'ın kıvanç dolu anılarını tazelemek üzere mümkün olan en geniş ölçüde kitlesel insiyatiflerle izlemeye çağırır.

Şili Halkı ve öğrencilerinin, liderlerinin ve öğrenci arkadaşlarının özgürlüğe kavuşması, demokrasinin yeniden kurulması uğruna verdikleri savaşımda uluslararası dayanışmanın arttırılması olağanüstü önem taşımaktadır. Bugün, İsrail'in işgâl ettiği Arap topraklarından tamamen çekilmesi, Filistin halkının ve öğrencilerinin anayurtları üzerinde kendi kaderlerini tayin hakları için eylemler yapılması, Paris Antlaşmasının harfiyen uygulanması ve Vietnam'ın yeniden imarı için insiyatiflerin kullanılması, Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki ulusal kurtuluş hareketlerinin savaşımlarına maddî yardım sağlanması, sempozyumlar, seminerler düzenlenmesi gerekmektedir.

Faşizm ve tekelci sömürgeciliğe karşı halkların ve öğrencilerin savaşımına ve Avrupa güvenliğine ve işbirliğine daha güçlü katkılarda bulunabilmek için yeni çabaların içine girelim.

Eğitim reformu ve eğitimin demokratikleşmesi ve öğrenci hakları için savaşımlarımızın yoğunlaşması, canlarını seve seve anti-faşist, anti-emperyalist savaşımı daha ileri noktaya ulaştırmak uğruna veren öğrenci arkadaşlarımızın anısına ödenecek şükran borcu olacaktır.

Bu günü, emperyalizme karşı barış, uluslararası güvenlik ve işbirliği ile ulusal bağımsızlık için verilen genel savaşıma adayarak görkemli bir gösteri haline getirelim.

Uluslararası Öğrenciler Birliği Sekreterliği

"İhanet Cephesi" işbaşında

(Başı 1.de)

MC Hükümetinin emperyalizme bağımlı ulusal çıkarlarla aykırı dış politikası, Kıbrıs konusunda emperyalizmin "Adayı bölme" planlarını uygulaması, dünya demokratik kamuoyunda Türkiye'yi tek başına bıraktı.

Hükümetin bütün bu gerici girişimlerine ve saldırılarına karşı bütün yurtseverler yiğitçe direniyor. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ilericilerin ve demokratik kuruluşların savaşımı, ülkemizde açık faşizme gitmek için elverişli koşullar yaratmaya çalışan sömürücü egemen güçlerin oyunlarını bozuyor, onları belli ölçüde geriletiyor.

İhanet Cephesi'nin işbaşında kalması, artık ulusal bir tehlike halini almıştır. Yolsuzluğu, sahteciliği devlet politikası haline getiren ve işlediği cinayetlerle "katil" damgasını yiyen eli kanlı bir hükümet, daha fazla iş başında kalamaz! Halkımız "İhanet Cephesi'ne Hayır!" diyor. Meşruluğunu yitirmiş bulunan bu hükümeti, parlamento içi ve parlamento dışı bütün olanaklardan yararlanarak düşürmek, demokratik bir görevdir.

Halktan yana demokratik bir hükümet için savaş, günün sorunudur. İlerici gençlik ve tüm demokratik güçler, işçi sınıfının bu doğrultusundaki savaşa destek olmalıdır.

DERNEKLERİMİZDEN HABERLER

Norwich

● KÜLTÜR GECESİ

30 ocak 1976 tarihinde, Norwich T.Ö.D. de yabancıların katıldığı bir gece düzenledi. Bir arkadaşlık havası içersinde geçen gecede Nazım Hikmet'ten ingilizce şiirler okundu. Devrimci marşlar söylendi. Dernek başkanı yaptığı konuşmada, Nazım Hikmet hakkında yabancı konuklara, tanıtıcı bilgiler verdi ve ülkemizde uygulanan faşizan baskılar ve bu baskılara karşı, yurtseverlerin verdiği mücadeleyi anlattı. Başarılı geçen gece Enternasyonel dayanışmanın güzel bir örneği oldu.

Leeds

● ANTİ-FAŞİST SERGİ

Leeds TÖD, Üniversite çapında düzenlenen anti-faşist, anti-emperyalist sergiye katıldı. 2-14 Şubat tarihleri arasında olan sergide, Türkiye'deki anti-faşist, anti-emperyalist mücadele ayrıntılı olarak anlatıldı.

Londra

● I.C.DE SEMİNER

Geçtiğimiz ay içinde, Imperial College TÖD, Yeraltı Kaynaklarımızın sömürülmesi konulu bir seminer düzenledi. Konuşmacılar, Yeraltı Kaynaklarımız üzerindeki bu sömürüden kurtulmanın ancak emperyalizmin ülkemizden kovulmasıyla mümkün olacağını belirttiler.

Yine aynı ay içersinde, Hellenic Society ile ortakla şa bir kültür gecesi düzenlendi. Türk ve Yunan halk türkülerinin dinlendiği gece iki ülke gençliğinin dayanışması bir kez daha dile getirildi.

Oxford

● BAŞARILI SEMİNER

28 Ocak 1976 tarihinde Oxford Türk Öğrenci Derneği "Cumhuriyet"ten bu yana izlenen ekonomi politikası" üzerine bir seminer düzenledi. Bilim adamı Niyazi Berkes'in verdiği seminer ilgi ile izlendi ve başarılı geçti. Seminerden sonra arkadaşlar sorular sorarak ve tartışmalara katılarak konuyu daha da zenginleştirdiler.

Manchester

● KONGRE YAPTI

Manchester TÖD Olağanüstü Genel Kurulu 11 Şubat 1976 tarihinde toplandı. Kongrede, boş olan Dernek Başkanlığı ve bir Yönetim Kurulu Üyeliği için seçimler yapıldı. Yeni seçilen yönetici arkadaşlara görevlerinde başarılar dileriz.

İTÖF'TEN HABERLER

● Dil okullarında okuyan Türkiye'li öğrencilerin karşılaştıkları zorluklara çözümler bulmak amacıyla, İTÖF Yönetim Kuruluna bağlı bir "Dil Okulları Komitesi" kurulmuştur. Komitede görevli arkadaşlar, dil okullarını dolaşarak öğrencilerin sorunlarına yardımcı olmakta ve aydınlatıcı bilgi vermektedirler.

● 24 Ocak 1976 tarihinde Birmingham'da ilk İTÖF Dernek Başkanları Toplantısı yapılmıştır. Toplantıda, önümüzdeki dönemde yapılacak eylemler ve kampanyalar tartışılmış, 25 Ocak'ta yapılan Yönetim Kurulu toplantısına çeşitli konularda öneri ve dilekler götürülmüştür. Toplantıya katılan dernek başkanları, örgütsel birliğin güçlenmesi ve dernekler arasındaki eş güdümün daha verimli olarak sağlanması gerektiğini belirtmişlerdir.

● İTÖF 2. Başkanı, 25-29 şubat tarihleri arasında, Manchester ve Leeds'e bir gezi yaptı. Federasyon-dernek ilişkilerini denetlemek, derneklerin eylemleri hakkında bilgi almak amacıyla yapılan gezide, Dernek Başkanları ile ortak toplantılar yapıldı. Başarılı geçen gezi, İTÖF'ün örgütsel birliğini güçlendirme yönünde olumlu bir adım oldu.

● Londra Yunan Öğrenci Birliği ile temasa geçen İTÖF, iki ülkenin sorunlarının ve ilişkilerinin tartışılacağı bir seminer düzenlenmesini önermiştir. İki örgütün yöneticileri, bu konuda olumlu bir prensip kararı almışlardır.

ÖĞRENCİ gençlik

İNGİLTERE TÜRK ÖĞRENCİ FEDERASYONU'NUN AYLIK YAYIN ORGANIDIR

ADRES:
243, MOUNT PLEASANT ROAD,
LONDON N.17, ENGLAND

01-808 0686

FİATI: 10p.
ABONE (Yıllık) : £1.50